

DRECELA

COLLA EXCURSIONISTA CASSANENCA
DESEMBRE-80

EL POEMA DE NADAL , de Josep Mª de Sagarra

(Fragment del Cant IV)

L'alegria de pensar serenament
que de tot el bagatge de la vida,
de tot l'orgull passat i present,
no hi ha res que ens crida;
no hi ha res que ens apaiui la set,
ni ens ompli la mirada,
no hi ha res que ens escalfi aquest gran fred
de l'ànima descarnada,
i només aquesta mica
de cançó, aquesta música
d'una Verge i un Infant
i un Fuster que la contempla,
té la força enlluernant
que no té tot l'or del temple;
té un sentit tebi i pregon,
que no té cap veu inflada,
ni cap ciència del món
ni cap mitra encarcarada!

I aquesta cançó només,
estranya, anònima, lliure,
s'enganxa al llavi, després
de tant dubtar i tant somriure;
i ens dóna un deliri foll,
i sentim el cor com salta,
i ens fa doblegar el genoll,
i ens humiteja la galta.
I sense saber per què
aquest plor viu i serè
tot l'esperit ens amara
i anem reprenent el to
de fa mil anys, de sempre i d'ara:
"¿Què li darem an el Noi de la Mare,
què li darem que li sàpiga bo ?..."

Abans d'entrar a la Vall, vull fer un incís i explicar el que pretenc amb això de "primer recorregut" : la meua intenció és donar a conèixer a tots els lectors del "DRFCERA" una sèrie d'itineraris i ascensions que periòdicament alguns components de "La Colla", més o menys identificats amb el G.A.M., anem efectuant parvalls i cims, siguin propers o llunyans. La idea és doncs de fer una mena de col·leccionable que reculli una breu informació sobre característiques generals del lloc (geografia, geologia, etc...), descriure l'itinerari seguit i fer comentaris personals al llarg de l'escrit. La intenció és també de fer quelcom per l'estil per una altra revista local. En aquesta hi detallarem els itineraris més"excursionistes" , a l'abast de tothom, i al DRFCERA hi detallarem els més , diguem-ne, d'alta muntanya.

Un cop entrats en tema, començo el que és el primer recorregut, el que vam portar a terme el passat mes d'agost per la Vall d'Estós i dos dels seus cims més representatius : El Posets (3.375 m. 2n. del Pirineu) i el Perdiguero (3.221 m.).

La Vall està situada dintre de la més ampla Vall de Benasc, o sigui, és un braç d'aquesta. Forma part del Pirineu Central e integralment de la província d'Osca. Té una orientació W vers E en gran part, i NW - SE al final, quan empalma amb la de Benasc, la qual és N - S. Els límits son diferents cims de més de 3.000 m , destacant al vessant nord, en la línia divisòria hispano-francesa, el Perdiguero i el Courgs Blancs (3.129 m.) entre altres; i al vessant sud el Posets. La Vall és recorreguda pel riu Estós, afluent de l'Essera; a la vegada té una sèrie de petits afluents que venen de corresponents i curtes valls perpendiculars, que son : Batisielles, Montidiego, Bardamina, al vessant sud i Claravide, Coma, Molseret i Perdiguero, al vessant nord. Son també destacables algunes comes, com la de la Paul, que ve del Posets.

Geològicament parlant, constitueix part del nucli de la Zona Axil; els materials que hi ha en el sòl son principalment granets , pissarres, calcari negre, ampelites, etc. El relleu és glaciari, un dels més típics del Pirineu, amb la pronunciada forma d'U. El Circ de Batisielles, capçalera de la vall del mateix nom, és un exemple clar de mollera (morrena) que normalment s'hi desenvolupava. Els llacs han quedat com a fidels testimonis d'això, formant part d'una especial estètica que envolta a aquesta paradisiàca vall.

Botànica i zoològicament hi han espècies típiques d'alta muntanya, és a dir : amb plantes, bosc a la planta baixa, amb pi negre i avet com a arbres i "redodendro" com a arbost, i a la part

alta prat alpi (2.000 - 2.500 m.) ; son destacables la gran quantitat de flors d'estiu, com edelweis, acònit, gencianes, àrnica, lliri martagó, violes, etc. Respecte a animals s'hi troben isars, berdius blanques, galls salvatges (urafallo), esquirois, papellones, truites, etc.

La Vall d'Estós forma un conjunt frondós únic, realment magnífic, potser superb, però sobretot tranquil i solemne. Les muntanyes que l'envolten, esquerpes i altives, son com guardes permanents de la Vall. La remor del riu es confon amb el viu cantar dels ocells formant un estrident to musical. L'olor de les flors i el lleuger ventijol reconforten com el millor dels elixirs i tot això juntament amb el contrast verd del prat i el blau del cel crea un ambient quasi místic d'encontre amb la naturalesa. Aquesta pot molt ben ser la resposta a donar quan un neòfit pregunta el perquè vas a muntanya. Estós és un paradís pel muntanyenc, maravillosa vall, tranquil·litat assegurada i alts cims per a lluitar i vèncer.

A la Vall s'hi té accés per una pista forestal que hi entra a uns dos kms. de Benasc, en direcció a l'Hospital. És obligat, en cas d'anar en cotxe, passar per la central elèctrica situada a uns tres cents metres de la carretera. La Vall, al principi, o sigui al seu final, és engorjada, lo que ha facilitat la construcció d'un petit embassament. Poc a poc s'aixample i les parets passen a ésser pendents menys pronunciades i plenes d'exuberant vegetació. Al fons es divisa el cim del Perdiguero. Es passa pel costat del Refugi de Sta. Anna, la font de les Corones i el corriol en direcció a Batisielles, tot a l'esquerra. Seguint el corriol, drecera de la pista, en direcció a Turmó, el bosc ens ensenya la seva frondositat i el riu, amb estrident so, la irregularitat del seu curs. Turmó és una cabanya per a pastors però que habitualment serveix pels excursionistes. Fins ací s'hi pot anar per una pista forestal practicable, però resta en exclusiva a ICONA. El que continua és un fressat corriol. S'arriba al refugi de la F.E.M., actualment cremat i derruit, però en tràmit de reparació. Prop del Refugi és el millor lloc per acampar, ja que després la pendent serà massa pronunciada ; al costat del riu hi han llocs adequats i molt atractius per a fer-ho. Des d'ací es poden efectuar bastants ascensions a cims, principalment a la zona del Gours Blancs i del Posets, també, seguint el camí, es té accés al Port de Guistain i la Vall de Viadós.

(continuarà al proper DRECFERA)

Quim. C. B.

LA INVESTIGACIÓ BOTÀNICA ALS PAISOS CATALANS

(continuació del DRECERA número 3)

La suspensió de la Universitat de Barcelona l'any 1.716 i la indiferència dels nous Salvadors per la botànica (que va fer que el Museu deixés de ser un centre d'activitat científica per convertir-se en una simple col·lecció d'antiquitats), va obligar a molts botànics i altres científics catalans a buscar-se esdevenidor en altres terres.

Va ésser així com el català Josep Quer (Perpinyà, 1.695 - 1.764), deixeble dels Salvadors, va fundar el Jardí Botànic de Madrid.

Altres botànics catalans formats també directa o indirectament per l'escola dels Salvadors van continuar a Madrid la tasca començada per Quer. Cal mencionar a Joan Minuart, Miquel Bernades Salvador Soliva i Antoni Palau, però, sobretot, al valencià Antoni Josep de Cabanilles (1745-1804), una de les figures més eminentes de la botànica de l'època.

Però l'activitat botànica tant a Barcelona com a València era molt limitada, malgrat les valuoses però isolades iniciatives que van haver-hi per reanimar-la, com foren la creació, el 1761, de l'anomenada "Conferència Físico-Matemàtica Experimental", que es transformà aviat en Acadèmia de Ciències, en la que hi cavien algunes activitats botàniques; la fundació el 1873 pel Marquès de Ciutadilla d'un Jardí Botànic, amb un professor encarregat; i la creació, per part de la Junta de Comerç de Barcelona d'una Càtedra de Botànica a principis del segle XIX.

Aquestes iniciatives van servir per fomentar les bases de l'Escola Catalana Moderna, a mitjan segle XIX, que sorgiria com a conseqüència del moviment cultural de la Renaixença. Tingué gran importància en aquest fet la restauració de la Universitat de Barcelona l'any 1837.

En aquesta Escola Catalana Moderna de Botànica, podem distingir tres períodes principals: El de Costa, el de Cadevall i el de Font i Quer.

El valencià Antoni Cebrià Costa (València, 1817-Barcelona, 1886) publicà el 1869 la 1ª edició d'una "Introducció a la Flora de Catalunya", de gran importància per ser el primer catàleg florístic de Catalunya. La 2ª edició, posada al dia, va ésser publicada el 1877.

A més a més, va instruir en la botànica una plèiade de deixebles (Frederic Trèmols, Estanislau Vayreda, Joan Ignasi Puiggarrí, ...) que feren avançar considerablement els coneixaments sobre les plantes del Principat, sobretot mitjançant l'estudi de flores locals (Vayreda, d'Olot, portà a terme estudis a la Garrotxa, l'Empordà i altres comarques catalanes; l'Empordanès Francesc Barceló i el menorquí Joan Joaquim Rodríguez treballaren a les Illes Balears, Trèmols publicà un catàleg de plantes de la muntanya de

Requesens,...). En aquest període es va publicar el primer tractat de botànica en català (l'any 1881), amb el títol "Nocions d'Anatomia, Organografia i Fisiologia Vegetals", essent-ne el seu autor Florenci Pierà.

El darrer deixeble de Costa fou Joan Cadevall (Castellgalf 1846-1921), que donà una nova empena a la botànica catalana. Malgrat no ésser botànic de professió (ja que era professor de Física i Matemàtiques en una escola tècnica) i no haver tingut gaire ocasió de tractar directament amb els grans botànics de la seva època, va realitzar un fabulós treball de síntesi, reunint els resultats de les recerques dels deixebles de Costa en una obra de sis volums, la "Flora de Catalunya", estructurada prenent model de la "Flore de la France" del francès Coste. Per causes no relacionades amb la botànica, la publicació de l'obra, portada a terme per l'Institut d'Estudis Catalans, es va estendre entre els anys 1913 i 1937 i, com que l'activitat dels botànics catalans en aquest temps fou molt intensa, es pot dir que els coneixements impresos, en el moment de sortir al carrer, ja estaven, de fet, superats. Però, fins i tot actualment, la flora de Cadevall és un instrument indispensable pels estudiosos de la flora a Catalunya i als països veïns.

En l'últim període de l'Escola Catalana Moderna destaca Pius Font i Quer (Lleida, 1888 - Barcelona, 1.964).

Font i Quer representa, per la botànica catalana, l'obertura a l'exterior, tant en la metodologia i relació amb els botànics estrangers com pel que fa a l'ampliació de la seva àrea de treball que comprèn des del Principat, les Illes Balears i el País Valencià fins a la totalitat de la Península i altres zones del Mediterrani Occidental (Marroc, ...).

La seva activitat va ésser intensíssima. El 1917 organitzà l'Institut Botànic de Barcelona (del que fou primer director), sorgit de la transformació del Departament de Botànica del Museu de Ciències Naturals de Barcelona, en el que havia entrat el 1916. En el camp internacional destaca el seu nomenament com a Vice-President Honorífic dels congressos internacionals de botànica de París (1954) i Edimburg (1964).

L'obra de Font i Quer comprèn més de 200 publicacions, la majoria de petita extensió però amb una quantitat de dades florístiques i observacions detallades realment extraordinària. Portà a terme treballs monogràfics sobre alguns gèneres de plantes (Sideritis, gènere mediterrani en el que arribà a ésser reconegut especialista, Arenaria, Scabiosa, Cerastium, ...) i realitzà l'estudi de diverses flors locals. Entre les seves obres generals cal remarcar la "Iniciació a la Botànica" (1938), on codifica la terminologia botànica en llengua catalana, la "Geografia Botànica de la Península Ibèrica" (1958), el "Diccionario de Botànica" (1958), en el que, igual com havia fet amb la catalana, posa ordre a la terminologia botànica castellana, i el seu extensíssim i complet tractat de "Plantas Medicinales" (1962).

Xavier Vifias

CASSA DE LA SELVA : RETALLS D'HISTORIA

LA JURA D'ISABEL II

El dia 29 de Setembre de l'any 1.833, al Palau Reial de Madrid, moria el rei Ferran VIIè. Fou un esdeveniment cabdal en la història del segle XIX espanyol puix que representà la divisió del país en dos bàndols irreconciliables : els partidaris de l'infant Carles, germà del rei desaparegut, és a dir, els futurs carlins, d'una banda, i els qui atorgaven llur suport a la princesa Isabel, més tard Isabel II, de l'altra.

Precisament, tres mesos i escaig abans del traspàs del rei, el 20 de juny del mateix 1.833, havia tingut lloc a Madrid la cerimònia de la jura de la princesa Isabel com hereva de la corona.

En aquells temps, però, les notícies no viatjaven pas tan ràpidament com avui. I aquesta fou, sens dubte, la causa que fins el 26 de Juliol l'Ajuntament de Cassà de la Selva no s'adreçés a una colla de ciutadans representatius de la vila, convocant-los a una reunió que se celebraria el diumenge següent, en sortir de la missa de 8, a fi d'organitzar els actes commemoratius de l'esmentada jura.

Els cassanencs citats pel consistori foren els senyors Josep Gruart, Antoni Dalmau, Francesc Oller, Pere Roqueta, Narcís Roqueta i Ros, Pere Vall-llobera, Pere Català, Vicenç Gruart, Josep Guytó i Llach, Josep Pujol, Josep Carbó i Jubert, Josep Nyol, Francesc Barnés, Josep Guytó, Martí Dausà, Joan Jané, Joaquim Jubert i Joan Gruart (a) Vicençó. (Vegeu document I).

Sobre aquests cognoms, de vella tradició local, la majoria dels quals encara es conserven, ens permeten de fer dues precisions. Primerament, que el cognom Jané es convertí més tard en Gener. I, segonament, que el cognom Nyol deu ser el precedent remot del tradicional carrer d'En Nyol.

Del treball portat a terme pels designats, en col·laboració amb l'Ajuntament, n'és una prova ben palesa l'ofici tramès per la corporació al Governador de Girona, en el que hom li comunica que les festes " en obsequi de la jura de la Serenissima Infanta primogènita Isabel Lluïsa de Borbó" se celebraren els dies 24 i 25 d'Agost del 1.833.

Entre altres actes que no s'esmenten, l'Ajuntament i els comissionats proposen fer balls gratuïts a la Plaça Reial - l'actual Plaça Petita - i a la Plaça de la Coma. (Vegeu document II).

A l'ofici de data 20 d'Agost que acabem de citar, en segueix un altre del dia següent, adreçat a la mateixa autoritat, sol·licitant el permís corresponent per a que els tapers de Cassà puguin celebrar la seva festa - la Degollació de Sant Joan Baptista - el dia 26 amb un ball públic a la Plaça Reial. (Vegeu docu-

ment III).

Ens trobem, doncs, que entre les festes dedicades a la jura i la festa dels tapers, la nostra vila tingué tres dies d'esbarjo consecutius : el 24, 25, i 26 d'agost del 1.833.

Sembla que la celebració fou un èxit , ja que el 25 de setembre l'Ajuntament, mitjançant lletres al Capità General de Catalunya i al Governador de Girona, confirmà l'entusiasme i l'alegria dels veïns. (Vegeu document IV).

Llàstima que no hagi arribat a les nostres mans els programes dels festeigs - el "Prospecto", en paraules del Consistori -, que ens permetria de formar-nos una idea exacta de com es desenvolupaven, fa un segle i mig, les festes a Cassà de la Selva.

Narcís Puigdevall i Diumé

DOCUMENT I

"Este Magnífico Ayuntamiento de esta villa a elegido a Vd. para otro de los comisionados al objeto de dar una pequeña demostración en obsequio de la jura de N^a Princesa Doña María Isabel Luisa; y así espera dicha corporación del acreditado zelo que en todos tiempos ha demostrado a favor de Nuestros Augustos Soberanos se presentará en la casa consistorial el domingo próximo al salir de la misa de 8 para determinar lo que sea conveniente sobre el particular.

Dios guarde a Vd. muchos años.

26 de Julio de 1.833

Dicho oficio se ha remitido a los Sres. José Gruart, D. Antonio Dalmau, D. Fran^s Oller, D. Pedro Roqueta, D. Narciso Roqueta y Ros, D. Pedro Vall-llobera, D. Pedro Catalá, D. Vicente Gruart, D. José Guytó y Llach, D. José Pujol, D. José Carbó y Jubert, D. José Nol, D. Francisco Barnés, D. José Guytó, D. Martin Dausá, D. Juan Jané, D. Joaquin Jubert , D. Juan Gruart (a) Vicensó. "

DOCUMENT II

"M.Y.S.

Esta villa siempre fiel a sus soberanos ha dispuesto celebrar las fiestas de la jura de la Serenísima Infanta primogénita Doña Isabel Luisa de Borbón los días 24 y 25 del actual mes.

Entre otras cosas que se ha propuesto el Magn^s Ayuntamiento y Junta de obsequios al efecto nombrada celebrar, es dar bayles gratuitos en las Plazas públicas llamadas la una Plaza Real y la otra la Coma. Por lo que insiguiendo lo dispuesto por la autoridad, me dirijo a V.S. a fin de que me diga si o no puedo permitir

tales bayles en los citados dias.

Dios guarde a V.S. muchos años.

Cassá de la Selva, 20 Agosto del 1.833.

M.Y.S. Gobernador de la Plaza de Gerona."

DOCUMENT III

"M.Y.S.

El dia siguiente al de las fiestas de la jura de nuestra Princesa la Sra. Dª María Isabel Luisa los taponeros de esta han determinado celebrar su fiesta de San Juan Degoll. En dicho dia que es el 26 del actual intentan dar bayle público en la plaza Real, y así me dirijo a V.S. para que se sirva decirme si o no puedo permitir el dicho bayle.

Dios guarde a V.S. muchos años.

Cassá de la Selva 21 Agosto del 1.833.

M.Y.S. de la Plaza de Gerona. "

DOCUMENT IV

"Excmo. Sr.

Paréceme seria faltar a los deberes del ministerio que ejerzo, si dejara de poner al superior conocimiento de V.E. el entusiasmo y alegría que han tenido mis convecinos en la solemnización de la jura de la Serenísima Princesa Doña María Isabel Luisa celebrada los dias 24 y 25 de Agosto último. Y así, para que pueda V. E. formarse una idea de ello le remito el adjunto Prospecto.

Dios guarde a V. E. muchos años.

Cassá de la Selva 25 Sebre del 1.833

Al Excmo. Sr. Cap. Gral. de la Prov^a de Cataluña.

Otra al Cab^o Gobernador de la Plaza de Gerona. "

Nota final : Els documents transcrits han estat extrets del "Llibro de Relaciones y Oficios del Ayuntamiento de Cassá de la Selva 1.819-1.834", de l'Arxiu Gener.

NADAL 1980

Quan per Nadal mengem el gall,
pensem en els que no tenen ni un borrall.

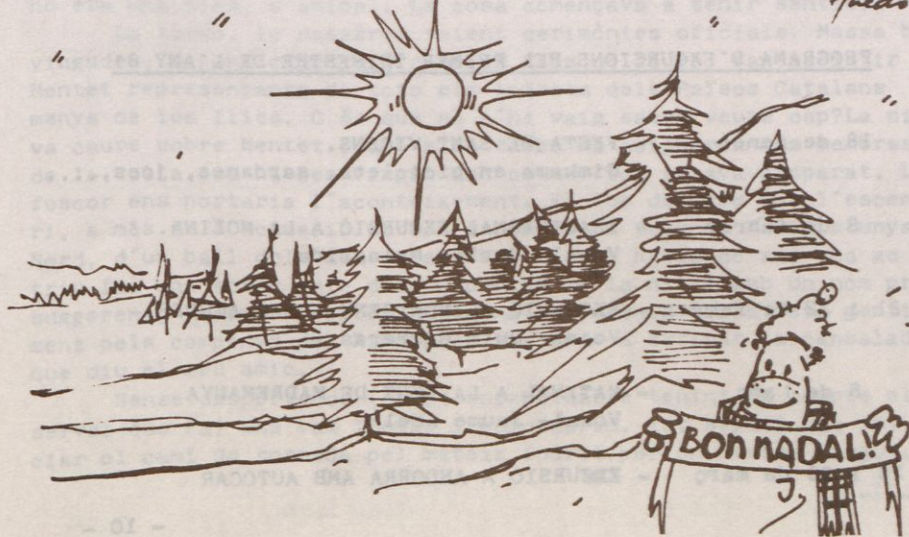
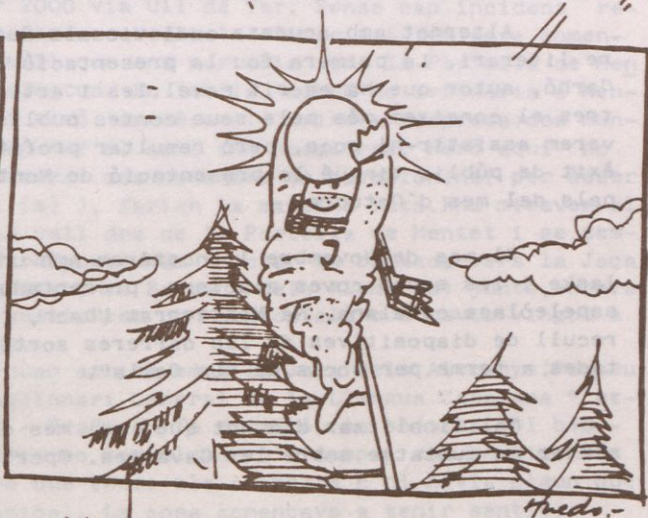
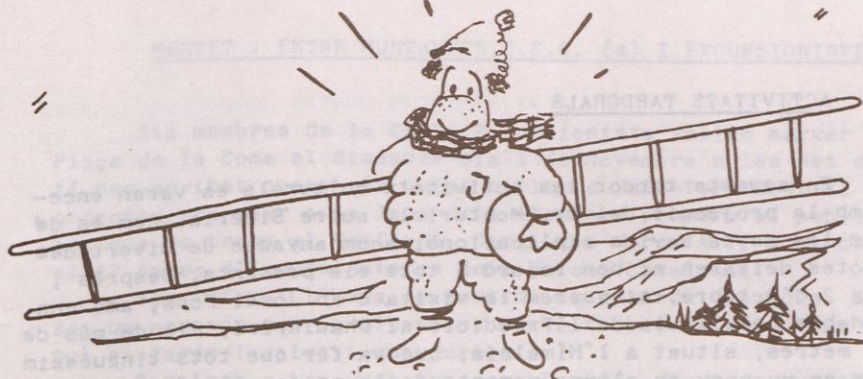
Quan ens desitgem felicitat,
No oblidem a qui està empresonat.

Perquè sigui un Nadal feliç i sincer,
perdonem a l'enemic i al botifler.

Perquè sigui un Nadal convincent,
que durí fins el Nadal vinent.

LA JUNTA US DESITJA UN BON NADAL I MILLOR ANY NOU .-

En Jordi...

ACTIVITATS TARDORALS

En aquesta tardor les activitats culturals es varen encetar amb la projecció, del Dr. Monturiol, sobre Sibèria. Com és de costum les seves savies explicacions, acompanyades de divertides anècdotes deixaren el bon record a tots els presents. Després, el dia 2 d'Octubre, tinguerem la visita d'En Jordi Pons, amb una formidable pel·lícula de l'Expedició al Dhaulagiri, pic de més de 8.000 metres, situat a l'Himalaia, que va fer que tots tinguéssim el cor en un puny en alguns moments de la projecció, doncs ens explicà algunes anècdotes que ens feien aixecar els pels de punta.

Alternat amb aquests audiovisuals dues conferències de caire literari. La primera fou la presentació de l'obra de Joaquim Carbó, autor que ha escrit novel·les i articles,...., i que nosaltres el coneixem més pels seus contes publicats al Cavall Fort; varem assistir-hi pocs, però resultar profitós i entretingut. Més èxit de públic tingué la presentació de Montserrat Roig, a finals del mes d'Octubre.

El mes de Novembre l'encetàrem amb una projecció sobre Alaska i les seves coves glacials, presentada per una renombrada espeleòloga catalana, Na Montserrat Ubach, i finalitzar amb un recull de diapositives de les darreres sortides pirinenques portades a terme per socis de "La Colla".

Cal finalitzar diguent que, pel mes de Desembre, volem presentar un muntatge sobre les Gavarres. Oportunament us avisarem.

PROGRAMA D'EXCURSIONS PEL PRIMER TRIMESTRE DE L'ANY 81

- 18 de gener - FFESTA DE SANT VICENS.
Gimkama en bicicleta, sardanes, jocs,....
- 8 de febrer - TRADICIONAL EXCURSIÓ A LA MOLINA.
Vocal- Carles Malagrida
- 21 i 22 de febrer - EXCURSIÓ AL MONTSENY - LES AGUDES -
Vocal- Quim Carreras
- 8 de Març - MATINAL A LA FONT DE MADREMANYA
Vocal- Jaume Abel
- 28 i 29 de març - EXCURSIÓ A ANDORRA AMB AUTOCAR

MENTET : ENTRE MUNTANYERS, C.E.C. (s) I EXCURSIONISTES

Sis membres de la Colla Excursionista volíem marxar de la Plaça de la Coma el dissabte dia 1 de Novembre a les set del matí per arribar quant més aviat millor a Vall-Ter 2000. El nostre objectiu era anar a la Jaça dels Alemanys propera al poble de Mentet que es troba al Conflent, Catalunya Nord. Allí s'hi celebrava el IV Aplec d'Excursionistes dels Països Catalans.

Fet i fetut l'hora de partida es retardà una hora. La causa: un company que la nit abans no va trobar ca seva fins tard. Què hi farem ! salut i que duri.

Partírem a les vuit tocases. Deurien ser tres quarts de deu quan acabàvem d'esmorzar a Camprodon i agafàvem els cotxes per dirigir-nos a Vall-Ter 2000 via Ull de Ter. Sense cap incident remarcable erem a Vall-Ter a dos quarts d'onze i a les onze començàvem a remuntar la vall que ens portaria fins la Portella de Mentet a 2400 metres d'altitud. En teoria, ningú no arribaria a Mentet per aquest indret però tinguérem la primera sorpresa: dos muntanyencs de Ripoll van fer el camí amb nosaltres. Però aquí no s'acabarien les sorpreses: dos autocars de barcelonins (per ésser més explícits C.E.C. (s)), farien la mateixa ruta. Ens miràvem el camí que remuntava la vall des de la Portella de Mentet i se semblava talment a un formiguer. Vam iniciar la baixada vers la Jaça (pel Prat de la Portella i la Barraca dels Alemanys) junts, encara que no barrejats, i guiats per un nord-català que havia vingut a rebre els barcelonins.

Eren les dues quan arribàvem a la Jaça dels Alemanys. Pompeu Fabra en el seu " Diccionari General de la Llengua Catalana " escriu en la veu Jaça: - Prada on fa estació, on sojorna, el bestiar. Penso : nosaltres no som alemanys i tampoc som bestiar. Més tard vaig poder veure que entre els acampats n'hi havia algun que ho era una mica, d'animal. La cosa començava a tenir sentit.

La tarda, la passàrem veient cerimònies oficials. Massa ben vingudes, alguna exposició i molts tips de riure. Vam assistir a Mentet representants de tots els indrets dels Països Catalans menys de les Illes. O és que no n'hi vaig saber veure cap? La nit va caure sobre Mentet i amb ella també hi caigueren més membres de la Colla que havien vingut amb cotxe. Tot estava preparat. La foscor ens portaria l'aconteixement. El foc de camp fou l'escenari, a més de l'actuació de dos cantants de folk de la Catalunya Nord, d'un ball dels set vels. Però el que havia de ser una actriu fou una actor amic dels esperits de la nit i amb un nom prou suggerent, Amador. Després d'alguna capbussada èbria feta gentilmente pels companys del Ripollès, vam anar a estirar la cansalada, que diu el meu amic.

Sense despertador (oblit inexplicable tenint en compte el servei que fa) ens vam llevar i esmorzàrem. Tot seguit vam iniciar el camí de tornada pel mateix indret per on havíem vingut.

En arribar a la Barraca dels Alemanys quatre components ens vam desviar de la ruta normal i els altres quatre la seguiren (val a dir que s'havien incorporat dos elements nous a l'excursió). El camí que vam prendre va consistir en pujar des de la Barraca dels Alemanys (2120) fins a la Coma Ermada, el Pla de Calm Agre (2400) i la Portella de Concrós. Deixàvem a la dreta el Pic de la Coma Ermada i el de la Llosa. Seguidament pujàrem el Pic de Roca Colom (2502) i anàrem cap al Coll del Pal (2374) deixant a l'esquerra les fonts del Tec i el Costabona (2464). Un cop al refugi del Costabona (F.C.M.) vam recular fins a la Font de Fra Joan i iniciàrem la baixada entre boira espessa. Vam arribar a la Collada Fonda on hi havia un home i una dona tan foscos i tètrics com la contrada. Assassins d'excursionistes? contrabandistes?

La baixada fins a Setcases per Vall-Llobre fou vertiginosa, no se si per la por que tenia el cap d'expedició als assassins o pel pànic a l'escàndol que ens esperava a Setcases si arribàvem tard.

L'escàndol fou lleu i la cervesa molt bona.

Hi manca quelcom? Oi que no, Sergi?

PITUS PRATS

COMPANY (A)

ADREÇA

POBLACIÓ